

Sygn. akt V.2 Ka 250/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział V Karny Sekcja Odwoławcza

w składzie:

Przewodniczący: SSO Olga Nocoń

Protokolant: Iwona Zimoń

w obecności Wandy Ostrowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gliwicach

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2017 r.

sprawy:

K. S. /S./

s. J. i G.

ur. (...) w J.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178 a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju

z dnia 21 marca 2017r. sygn. akt II K 421/16

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę za II instancję w kwocie 100 zł (sto złotych) oraz obciąża go wydatkami za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych).

SSO Olga Nocoń

Sygn. akt V.2 Ka 250/17

UZASADNIENIE

K. S. został oskarżony o to, że w dniu 21 marca 2016 roku ok. godz. 8:00 w J. na ul. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości zachodzącym przy zawartości 0,51 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny, motorower marki M. o nr rej. (...)XH, tj. o czyn z art.178a§1 k.k.

Wyrokiem z dnia 21 marca 2017 r., wydanym w sprawie II K 421/16, Sąd Rejonowy w Jastrzębiu - Zdroju uznał oskarżonego K. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, stanowiącego występki z art.178a§1 k.k. i za to na

mocy art.178a§1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych.

Na zasadzie art.42§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, zaliczając z mocy art.63§4 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy oskarżonego od dnia 21 marca 2016 r. do dnia 21 marca 2017 r.

Na zasadzie art.43a§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 5.000,00 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Na zasadzie art.627 k.p.k. i art.3 ust.1 Ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące wydatki w kwocie 100 zł i opłatę w wysokości 100 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego K. S., zaskarżając orzeczenie w całości. Skarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) na podstawie art.438 pkt 1 k.p.k. obrazę prawa materialnego, tj. art.178a k.k. przez jego niewłaściwe zastosowanie, "albowiem niezasadne było pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, wszak motorower nie jest pojazdem mechanicznym",

2) na podstawie art.438 pkt 1 k.p.k. obrazę prawa materialnego, tj. art.2 pkt 46 ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym "przez błędną wykładnię pojęcia motorower jako pojazd mechaniczny",

3) na podstawie art.438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na wydane orzeczenie, tj. art.17§1 pkt 2 k.p.k., gdyż poruszając się motorowerem oskarżony nie wypełnił znamion czynu zabronionego, a zatem prowadzący postępowanie przygotowawcze powinien umorzyć postępowanie, a mając na uwadze treść art.414§1 k.p.k. należało uniewinnić oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Powołując się na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Skarżący - nie kwestionując ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji - forsował pogląd, jakoby motorower nie był pojazdem mechanicznym, a w konsekwencji wywodził, iż oskarżony nie wypełnił jednego ze znamion przedmiotowych przestępstwa z art.178a§1 k.k. Stanowisko obrońcy, eliminujące motorower z zakresu pojęcia "pojazd mechaniczny", pozostaje jednak odosobnione i sprzeczne z jednolitym od lat orzecznictwem. Faktycznie ani kodeks karny, ani ustawa z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym nie zawierają definicji pojazdu mechanicznego. Prawo o ruchu drogowym posługuje się pojęciem pojazdu silnikowego, które wszakże z określeniem "pojazd mechaniczny" tożsamy nie jest. Powołana ustawa z 20 czerwca 1997 r. wyraźnie odróżnia pojazd silnikowy (pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru i pojazdu szynowego - art.2 pkt 32) od roweru (pojazd jednośladowy lub wielośladowy poruszany siłą mięśni osoby jadącej tym pojazdem - art.2 pkt 47), bynajmniej natomiast nie uprawnia do eliminowania motorowerów z kategorii pojazdów mechanicznych, o której mowa w przepisach statuujących typy przestępstw (a także wykroczeń) przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji. W kontekście argumentacji przytoczonej w środku odwoławczym zastrzec także od razu należy, iż dla zaliczenia określonego pojazdu do pojazdów mechanicznych bez znaczenia pozostaje, czy do kierowania nim wymagane jest posiadanie dokumentu prawa jazdy (por. ustawa z 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami). W doktrynie przeważa pogląd nakazujący przyjąć za mechaniczny każdy pojazd wprawiany w ruch przez umieszczony w nim silnik (por. R.A. Stefański, Komentarz do art.87 k.w., publ. w Lex; K. Łucarz, A. Muszyńska, Glosa do wyroku SN z 25 października 2007 r., III KK 270/07, PS 2009, nr 6). Ta definicja pojazdu mechanicznego z pewnością obejmuje także motorower jako poruszany przez umieszczony w nim silnik (zob. art.2 pkt 46 ustawy Prawo o ruchu drogowym). Zasadność tego stanowiska potwierdzają liczne judykaty

w sprawach karnych. Już w uchwale Izby Karnej SN z 28 lutego 1975 r. (V KZP 2/74) stwierdzono jednoznacznie, że pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym w rozumieniu przepisów kodeksu karnego jest każdy pojazd drogowy czy szynowy napędzany umieszczonym w nim silnikiem, jak również maszyna samobieżna i motorower. Wbrew sugestiom apelującego, orzeczenie to w żadnym razie nie straciło na aktualności, przeciwnie - w późniejszym czasie Sąd Najwyższy wielokrotnie wyrażał wyżej prezentowany pogląd w kolejnych orzeczeniach (uchwała SN z 20 lipca 1976 r., VII KZP 10/76, OSNKW 1976, z.9, poz.109; uchwała SN z 29 grudnia 1976 r., VII KZP 27/76, OSNKW 1977, z.1-2, poz.4; uchwała SN z 14 listopada 1981 r., VI KZP 16/81, OSNKW 1981, z.12, poz. 72; uchwała SN z 12 maja 1993 r., I KZP 9/93, OSNKW 1993, z.5-6, poz.27; wyrok SN z 26 czerwca 2007 r., II KK 97/07, OSNwSK 2007, z.1, poz.1423; wyrok SN z 26 czerwca 2007 r., II KK 98/07, Lex nr 280737; wyrok SN z 25 października 2007 r., III KK 270/07, OSNwSK 2007/1/2320; wyrok SN z 4 listopada 2016 r., V KK 259/16). Przywołany w apelacji wyrok SN z 25 października 2007 r. (III KK 270/07) w żadnym razie nie dowodzi trafności przeciwnego rozumowania skarżącego. W wyroku tym przyjęto jedynie, że nie są pojazdami mechanicznymi rowery zaopatrzone w silnik pomocniczy o pojemności skokowej nieprzekraczającej 50 cm³, które zachowują wszystkie normalne cechy charakterystyczne budowy umożliwiające ich zwykłą eksploatację jako rowerów. Z niekwestionowanych ustaleń w niniejszej sprawie wynika, że oskarżony prowadził nie rower wyposażony w silnik pomocniczy, lecz motorower marki M., którego dowód rejestracyjny opisany został w protokole rozprawy głównej przed Sądem I instancji. Motorower - co słusznie podniósł Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - stanowi pojazd mechaniczny niezależnie od posiadanych parametrów technicznych. W rezultacie, nieuprawnionym pozostawało zarówno oczekiwanie umorzenia postępowania przygotowawczego ze względu na rzekomy brak znamion czynu zabronionego, jak i oczekiwanie wydania rozstrzygnięcia uniewinniającego (którego, zresztą, obrońca w postępowaniu pierwszoinstancyjnym nie wyartykułował - k.77). Ubocznie zwrócić przy tym uwagę należy, że nawet gdyby hipotetycznie podzielić stanowisko forsowane w zarzutach odwoławczych, rozpoznanie apelacji w dalszym ciągu nie mogłoby doprowadzić do zmiany wyroku w sposób postulowany przez skarżącego, bowiem kierowanie w stanie nietrzeźwości na drodze publicznej pojazdem innym niż mechaniczny pozostaje czynem zabronionym jako wykroczenie (art.87§1a k.w.).

W związku z zaskarżeniem na korzyść oskarżonego całości wyroku, Sąd odwoławczy zbadał nadto, czy rozstrzygnięcie w przedmiocie kary i środków karnych zawarte w zaskarżonym wyroku nie jest dotknięte cechą rażącej surowości, nie znalazł jednak podstaw do postawienia takiego wniosku. W świetle ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji, a dotyczących stopnia społecznej szkodliwości przypisanego występku i zawinienia oskarżonego, należało dojść do przekonania, iż wymierzona kara jawi się jako w pełni adekwatna i odpowiadająca dyrektywom przewidzianym w art.53 k.k. Podkreślenia przy tym wymaga, że Sąd Rejonowy sięgnął wobec oskarżonego po najłagodniejszy rodzaj kary spośród określonych alternatywnie w przepisie art.178a§1 k.k., liczba orzeczonych stawek dziennych grzywny jest zbliżona do dolnej granicy wymiaru tej kary (art.33§1 k.k.), a kwota pojedynczej stawki dziennej została ustalona w najniższej przewidzianej przez kodeks karny wysokości (art.33§3). Zarazem, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych - obligatoryjny w przypadku skazania za występki z art.178a§1 k.k. - orzeczono na najkrótszy okres przewidziany w art.42§2 k.k., a kwotę świadczenia pieniężnego (którego orzeczenie również było obligatoryjne) ustalono na poziomie dopuszczalnego minimum wskazanego w przepisie art.43a§2 k.k. W tym stanie rzeczy badanego rozstrzygnięcia nie sposób pochylić za takie, które niesie w sobie nadmierną, nieuzasadnioną dolegliwość dla sprawcy. Pamiętać należy, że zmiana orzeczenia o karze mogłaby nastąpić jedynie wówczas, gdyby kara ta z uwagi na jej rodzaj lub rozmiar jawiła się jako 'rażąco niewspółmierna'. Wspomniana niewspółmierność „w ustawie została poprzedzona określeniem 'rażąca', co wyraźnie zaostreza kryterium zmiany wyroku z powodu czwartej podstawy odwoławczej. Określenie 'rażąca' należy bowiem odczytywać dosłownie i jednoznacznie jako cechę kary, która istotnie przez swą niewspółmierność razi (osłepia)” (wyrok SA w Krakowie z 28 października 2011 r., sygn. akt II AKa 216/11). W rozpoznawanej sprawie sytuacja taka w żadnym razie nie ma miejsca, z przyczyn naprowadzonych powyżej.

Ostatecznie, nie podzielając żadnego z zarzutów apelacyjnych, jak również nie stwierdzając uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu, Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Wobec nieuwzględnienia apelacji wywiezionej wyłącznie przez obrońcę oskarżonego i skierowanej przeciwko całości wyroku, nie stwierdzając zarazem przesłanek z art.624§1 k.p.k., Sąd odwoławczy zasądził od oskarżonego na rzecz

Skarbu Państwa opłatę za II instancję oraz obciążył oskarżonego wydatkami za postępowanie odwoławcze (art.636§1 k.p.k., art.8 w zw. z art.3 ust.1 ustawy o opłatach w sprawach karnych).